



T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HİTİT ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023



Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00



www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr



İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

HİTİT ÜNİVERSİTESİ 2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
HİTİT ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	18



T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HİTİT ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7.	DENETİM BULGULARI	8

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	4

KISALTMALAR

BKMYBS: Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi

KBS : Kamu Hesapları Bilgi Sistemi

WEB : İnternet Ağı

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Dava Konusu Olup Henüz Kesinleşmeyen Alacağın Bilançoda Faaliyet Alacağı Olarak Gösterilmesi
2. Üniversitenin Teknokent Şirketindeki Sermaye Payının Hatalı Gösterilmesi
3. Taşınmazlara Ait Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Varlığın Kayıtlı Değerine Eklenmemesi
4. Yapım İşi Kapsamında Hakedişe Dâhil Edilerek Alınan Taşınırların Kayıt İşlemlerinin Yapılmaması

B. Diğer Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Hitit Üniversitesi 28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na 17 Mart 2006 tarih ve 5467 sayılı Kanun'un 1'inci maddesi ile eklenen ek madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Hitit Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanlığı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 8 fakülte, 1 yüksekokul, 1 enstitü, 7 meslek yüksekokulu ve 19 uygulama ve araştırma merkezi, 8 koordinatörlük ve 9 ofis bulunmaktadır.

Üniversitede 2022 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dâhil) ve işçi personel toplamı 2.391'dir. Ayrıca Üniversitede 6 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2'de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	80	39	119
Doçent	100	79	179
Doktor öğretim üyesi	228	94	322
Öğretim görevlisi	242	93	335
Araştırma görevlisi	232	143	375
Toplam	882	448	1.330

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idari	271	272	543
Sağlık	14	183	197
Avukatlık	2	2	4
Eğitim-öğretim	882	448	1.330
Teknik	62	55	117
Yardımcı	25	52	77
Sözleşmeli	29	28	57
İşçi	224	84	308
Toplam	1.509	1.124	2.633

Üniversitenin bağlı olduğu kurum Yükseköğretim Kurulu, ilgili olduğu kurumlar ise Milli Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığıdır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan Hitit Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 278.419.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 190.704.260,10 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 469.123.260,10 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %93,50'si olan 438.626.597,63 TL kullanılmıştır.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2022 yılına ait ödenek dağılımı ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Ödenek (1)	Gerçekleşme (2)	Gerçekleşme Oranı (2/1)
	(TL)	(TL)	(%)
01 Personel Giderleri	276.909.972,51	273.223.467,31	98,67
02 Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	39.136.583,74	38.664.930,84	98,79
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	52.757.518,85	51.034.957,70	96,73
05 Cari Transferler	6.981.185,00	6.883.613,27	98,60
06 Sermaye Giderleri	93.338.000,00	68.819.628,51	73,73
07 Sermaye Transferleri	0	0	0
Toplam	469.123.260,10	438.626.597,63	93,50

2022 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 438.626.597,63 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %93,50'si kullanılmıştır. Personel giderlerinde 276.909.972,51 TL ödeneğin 273.223.467,31 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 39.136.583,74 TL ödeneğin 38.664.930,84 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 52.757.518,85 TL ödeneğin 51.034.957,70 TL'si, cari transferlerde 6.981.185,00 TL ödeneğin 6.883.613,27 TL'si, sermaye giderlerinde 93.338.000,00 TL ödeneğin 68.819.628,51 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2022 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Bilimsel Araştırma Projeleri, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 7.480.042,68 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2022 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 278.419.000,00 TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 441.938.947,77 TL'dir.

2022 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (1)	Gerçekleşen (2)	Gerçekleşme Oranı (2/1)
	(TL)		(%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.934.000,00	9.015.717,21	466,17
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	270.619.000,00	426.180.164,60	157,48
Diğer Gelirler	5.866.000,00	6.881.709,23	117,32
Sermaye Gelirleri			
Toplam	278.419.000,00	442.077.591,04	158,78
Gelirlerden Red ve İadeler (-)		138.643,27	
Net Toplam	278.419.000,00	441.938.947,77	158,73

2022 yılında net 441.938.947,77 TL bütçe geliri elde edilmiştir.

Dönem faaliyet geliri 473.926.152,07 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 138.643,27 TL ve faaliyet gideri 420.986.003,83 TL olan Üniversite, 2022 yılını 52.801.504,97 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılında gelirleri 3.154.329,74 TL, giderleri ise 2.521.597,15 TL olarak gerçekleşmiş, dönemi 632.732,59 TL kâr ile tamamlamıştır. Döner Sermaye İşletmesi'nin sermayesi İşletme'nin iç imkanlarıyla karşılanmış olduğundan Üniversitenin bilançosunda 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı yer almamaktadır.

Ayrıca Üniversite, Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün 10.05.2013 tarih ve 3775 sayılı izin yazısı ile kurulan Çorum Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici AŞ'nin ortağıdır. Adı geçen AŞ'nin kuruluş sermayesi 3.470.000,00 TL olup Üniversitenin %10 oranında ortaklığı bulunmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim

Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının WEB tabanlı Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak

işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri” ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmiştir. Ancak personelin performansını geliştirmeye yönelik önlemler alınması ve yüksek performans gösteren personel için ödüllendirme mekanizmaları oluşturulması konusunda bir düzenleme yapılmamıştır. Hassas görevlere ilişkin prosedürler tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma (risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme) yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup üç iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan bir tanesi doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışması mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hitit Üniversitesi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Dava Konusu Olup Henüz Kesinleşmeyen Alacağın Bilançoda Faaliyet Alacağı Olarak Gösterilmesi

2014/40319 İhale Kayıt No.lu “Hitit Üniversitesi Kuzey Kampüsü 1. Etap Kampüs Altyapısı (Yol, Su, Atıksu, Yağmur Suyu, Isı ve Enerji Merkezi), İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İlahiyat Fakültesi, Merkez Yemekhane ve Kapalı Spor Salonu Binaları Yapımı” işi İdare tarafından feshedilmiş, ancak yükleniciden dava yoluyla talep edilen ve henüz sonuçlanmayan 11.778.887,00 TL tutarındaki alacağın faaliyet alacağı olmamasına rağmen 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Merkezî Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabının niteliğine ilişkin hükümler içeren 62'nci maddesinin birinci fıkrasına göre bu hesap; kamu idarelerine ait maddi duran varlıkların taksitli satılması durumunda ortaya çıkan alacaklar ile gelir ve verilen depozito ve teminatlarla ilgili hesapların kapsamına girmeyen ve bir yıl

içerisinde tahsil edilmesi gereken çeşitli faaliyet alacaklarının izlenmesi için kullanılmaktadır.

Yönetmelik'in yukarıda yer verilen hükmüne göre işlem tesis edilebilmesi için idareye ait maddi duran varlığın taksitli satışından kaynaklı bir alacağın bulunması veya verilen depozito ve teminat kapsamına girmeyen çeşitli faaliyet alacağının olması gerekmektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Koşullu varlıkların kaydı ve değerlemesi" başlıklı 40/B maddesinin;

- birinci fıkrasında, kamu idarelerinin, geçmiş olaylardan kaynaklanan ve tam anlamıyla kontrolünde bulunmayan, bir veya daha fazla kesin mahiyette olmayan olayın ileride gerçekleşip gerçekleşmemesi ile mevcudiyeti teyit edilecek olan koşullu varlıkların nazım hesaplar ana hesap grubunda ihtiyaca göre açılacak hesaplarda izleneceği,

- ikinci fıkrasında, kamu idaresine ekonomik fayda sağlamanın neredeyse kesin hale gelmesi ve varlığın değerinin güvenilir bir biçimde ölçülmesi durumunda ilgili varlık ve buna ilişkin gelirin, değişikliğin olduğu dönemin mali tablolarına yansıtılacağı,

düzenlenmiştir.

"Karşılıklar, Koşullu Yükümlülükler ve Koşullu Varlıklar" konulu 19 No.lu Devlet Muhasebesi Standardında ise koşullu varlıkların kural olarak mali tablolarda gösterilmemekle birlikte, kamu idaresine ekonomik fayda potansiyeli sağlama ihtimalinin olduğu durumlarda mali tablo dipnotlarında açıklanması gerektiği ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen düzenlemeler değerlendirildiğinde henüz ne şekilde ve hangi tutar üzerinden sonuçlanacağı belirsiz bir alacağın, bilançoda 127 No.lu hesapta gösterilmesi mümkün olmayıp bu alacağın koşullu alacak olarak dikkate alınması ve bilanço dipnotlarında açıklanması gerekmektedir.

Kamu İdaresi tarafından verilen cevapta; Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi (BKMYBS) ile bu sisteme bağlı modüllerde mali tablolara dipnot ekleme seçeneğinin bulunmadığı, bu konuyla ilgili tablolara manuel olarak dipnot eklenmesi seçeneklerinin kendilerince olumlu karşılanmakla birlikte, konunun değerlendirilmesi ve hizmetin sağlanması hususunun Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün uhdesinde olduğu ifade edilmiştir.

Denetlenen Kamu İdaresi 5018 sayılı Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye

Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tablolarını hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini Hazine ve Maliye Bakanlığına ait Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden muhasebeleştirilmektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Bilanço ilkeleri" başlıklı 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında; kapsama dâhil kamu idarelerinin bilançolarını bu Yönetmelik'te belirtilen şekil ve esaslara göre hazırlayıp sunacağı hükmü bulunmaktadır. Bu Yönetmelik dayanak alınarak hazırlanmış olan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ise mali tabloların muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirtilen standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanmasına ve yayımlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla yürürlüğe konmuştur.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Muhasebe politikalarındaki değişiklikler" başlıklı 343'üncü maddesinin birinci fıkrasında; muhasebe politikalarının, dönemden döneme tutarlı bir şekilde uygulanacağı, ancak bu politikaların, yeni düzenlemelerin gerektirmesi veya işlemlerin ve olayların daha sağlıklı sunulmasını sağlamak amacıyla değiştirilebileceği, ikinci fıkrasında ise genel yönetim muhasebesinin uygulanmasına ilişkin ilkeler, esaslar, kurallar ve raporlamaya ilişkin yeni uygulamaya konulacak politikaların önceden uygulayıcılara ve kullanıcılara duyurulacağı ve değişikliklerin mevcut muhasebe politikaları ve raporlarını nasıl etkileyeceğinin açıklanacağı, muhasebe politikalarındaki değişikliklerin etkisinin mali tablolarda gösterileceği hükümleri bulunmaktadır. Yine aynı Yönetmelik'in. "Yöneticilerin sorumluluğu" başlıklı 349'uncu maddesinin birinci fıkrasında yönetim ve raporlama amaçlarına uygun ve etkin bir muhasebe sisteminin oluşturulmasını sağlamak üzere muhasebe birimlerinin ve kamu idarelerinin yöneticilerinin alacakları tedbirlere yer verilmiş ve mali raporların dipnotlarında muhasebe politikalarının belirtilmesi ve bilgilerin doğru yorumlanmasını sağlayacak yeterli detayda açıklamaların yer alması için gerekli tedbirlerin alınacağı ifade edilmiştir.

Diğer taraftan 5018 sayılı Kanun'un Ek Madde 4'ü ile bu Kanun kapsamında yer alan tüm iş ve işlemlerin elektronik ortamda yürütüleceği düzenlenmiş, maddenin uygulanmasında Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmış olmakla birlikte bu yetkiler;

-Defter, kayıt, belge ve benzeri içeriklerin elektronik ortamda oluşturulması,

kaydedilmesi, iletilmesi, muhafaza ve ibrazına ilişkin usul ve esasları belirleme,

-Elektronik ortamda gerçekleştirilen işlemlerin kaynağı, bütünlüğü, gizliliği ve güvenliğinin sağlanmasına yönelik sertifika altyapısı oluşturmaya veya mevcut olan altyapıları kullanma,

-İlgili bilişim sistemlerine yönelik her türlü birlikte işlerlik standartlarına ilişkin usul ve esasları belirleme,

ile sınırlı tutulmuştur.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca Kamu İdaresi tarafından, mali rapor ve tabloların tabi olunan muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olması, doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde sunulması zorunlu olup hesap planında yer alan hesapların amacına ve işleyiş prensiplerine göre kullanılması gerekmektedir.

Sonuç olarak; Üniversitenin 2022 Mali Yılı Bilançosunda 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı 11.778.887,00 TL tutarında fazlalık içermektedir.

BULGU 2: Üniversitenin Teknokent Şirketindeki Sermaye Payının Hatalı Gösterilmesi

Üniversitenin ortaklığının bulunduğu Teknokent şirketindeki sermaye payının izlendiği 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında kayıtlı tutar 981.800,00 TL olmasına rağmen Ticaret Sicili Gazetesi'nde bu payın karşılığının 347.000,00 TL şeklinde yer aldığı, Teknokent bölgesinde yapılan ve Üniversitenin de nakdi katkı sağladığı bina yapımı için ödenen tutarların sermaye katılım payı olarak değerlendirildiği ve 241 No.lu hesaba kaydedildiği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının niteliğini düzenleyen 159'uncu maddesinde; kanuni yetkilere dayanılarak mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ile bunların işletilmesinden doğan kâr ve zararların, bütçeye iade olunan sermaye tutarlarının ve bu kurumlara ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetleri bedelinden bu kurumların ödenmemiş sermayelerine mahsup edilenlerin izlenmesi için 241 No.lu hesabın kullanılacağı hükmü bulunmaktadır.

Yapılan denetimlerde, Üniversitenin Teknokent AŞ'deki ortaklık payı ile ilgili olarak

aşağıdaki bilgilere ve tespitlere ulaşılmıştır.

Çorum Teknokent AŞ, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na istinaden Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğünün 10.05.2013 tarih ve 3775 sayılı yazısı ile kurulmuştur.

Üniversite %46 oranındaki ortaklığı bulunan Şirkete sermaye katılım payı olarak 138.000,00 TL ödemiştir. Şirket tarafından zaman içerisinde iki kez sermaye artırımına gidilmiş olup ilk sermaye artırımını 16.05.2019 tarihinde yapılmış ve Üniversite tarafından 78.200,00 TL ödenmiş, ikinci sermaye artırımında ise Üniversitenin ortaklık oranı %10'a düşürülerek sermaye artışının %10'una isabet eden tutarın karşılığı olan 130.800,00 TL döner sermaye kaynaklarından karşılanmıştır. Dolayısıyla Üniversite tarafından Teknokent şirketine toplamda 347.000,00 TL yatırılmıştır. Ancak bilançoda 241 No.lu hesapta gözüken tutar 981.800,00 TL olup arada 634.800,00 TL fark bulunmaktadır. Bu farkın İdare tarafından ihalesi yapılan ve dış destekle tamamlanan 2014/6163 İhale Kayıt No.lu ve 5.050.000,00 TL bedelli "Teknopark ve Kuluçka Merkezi Binası Yapımı" işi dâhilinde Üniversite tarafından ödenen tutarların, muhasebe kayıtlarında sermaye katılım payı olarak gösterilmesinden kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

Teknokent Şirketinin 2022/5 sayılı Yönetim Kurulu Kararına göre söz konusu bina, şirket muhasebe kayıtlarına 1,00 TL iz bedeli ile dâhil edilmiştir. Yine şirketin 2022 yılı bilançosunda ödenmiş sermayesi 3.470.000,00 TL'dir. Dolayısıyla Teknokent Şirketi bilançosunda yer alan ödenmiş sermayenin %10'una sahip olan Üniversitenin kendi bilançosundaki sermaye katılım payının değerinin de 347.000,00 TL olması gerekmektedir. Nitekim yukarıda yer verildiği üzere kuruluş sermayesi, sermaye artırımları ve sermaye yapısı değişiklikleri sonucu İdarece ödenen tutarların toplamı da 347.000,00 TL'dir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin 2023 yılında yapıldığı iletmişse de kanıt gönderilmemiştir.

Sonuç olarak; Üniversite bilançosunda 241 No.lu hesapta kayıtlı olan tutar ile Teknokent Şirketi AŞ kayıtlarındaki tutar arasındaki uyumsuzluğun giderilerek 241 No.lu hesapta düzeltme yapılması gerekmekte olup anılan hesap 634.800,00 TL fazlalık içermektedir.

BULGU 3: Taşınmazlara Ait Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Varlığın Kayıtlı Değerine Eklenmemesi

Taşınmazlara ait bakım ve onarım niteliğindeki değer artırıcı harcamaların, ilgili varlığın kayıtlı değerine eklenmediği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 25 Maddi duran varlıklar hesap grubunda yer alan "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 170'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde; maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edileceği ve amortisman hesaplanmasında dikkate alınacağı ve bunlar dışında maddi duran varlıklar için yapılan her türlü normal bakım, onarım ve harcamaların gider olarak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan "Amortisman ve Tükenme Payları" konulu 47 Sıra No.lu Genel Tebliğ'in "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında; Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te yer alan taşınmazlar için 34.000,00 TL'yi aşan ve değer artırıcı harcama olarak kabul edilen giderlerin ilgili duran varlığın maliyetine ekleneceği düzenlenmiştir. Bu kapsamda, taşınmazlar için 34.000,00 TL'yi aşan bakım, onarım, tamir mahiyetindeki harcamalardan değer artırıcı nitelikte olanların 630 Giderler Hesabı yerine ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine eklenmesi gerekmektedir.

Üniversitede 2022 yılında yapılan bakım ve onarım harcamalarından varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini ve sağlanan faydayı artıran 1.132.031,73 TL'nin ilgili duran varlıkların kayıtlı değerine eklenmeyerek giderleştirilmesi sonucunda; Bilançoda 252 Hesabında 1.132.031,73 TL eksik, 630 Giderler Hesabında ise aynı tutarda fazla gösterime neden olunmuştur.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespite katılmış olup, 2023 yılından itibaren söz konusu hususa dikkat edileceği bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; taşınmazlar için yapılan değer artırıcı harcamaların ilgili maddi duran varlık hesaplarına kaydedilerek, mali tablolarda bu varlıkların gerçek değerleri ile görünmesinin sağlanması gerekmektedir.

BULGU 4: Yapım İşi Kapsamında Hakedişlere Dâhil Edilerek Alınan Taşınırların Kayıt İşlemlerinin Yapılmaması

Üniversite tarafından yapım işleri kapsamında hakedişlere dâhil edilerek alınan, ancak binanın bütünleyici unsurlarından olmayan dayanıklı taşınırların kayıt işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 170'inci maddesinde; maddi duran varlıklar hakkında Taşınır Mal Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine göre işlem yapılacağı ve edinilen maddi duran varlıkların maliyet bedeli ile hesaplara alınacağı ifade edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınırların kaydı" başlıklı 12'nci maddesinin birinci fıkrasında; kamu idarelerince bütün taşınırların ve bunlara ilişkin işlemlerin kayıt altına alınmasının esas olduğu belirtilmiş ve her bir kaydın belgeye dayanması şart koşulmuştur.

Aynı Yönetmelik'in "Kayıt zamanı, kayıt değeri ve değer tespit komisyonu" başlıklı 13'üncü maddesinin birinci fıkrasında da taşınırların, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında giriş kaydının yapılması gerektiği düzenlenmiştir.

Kamu idarelerince satın alma suretiyle edinilen binalarla birlikte teslim alınan ancak binanın bütünleyici unsurlarından olmayan taşınır kapsamındaki tesisler ile diğer büro makine ve malzemelerinin, varsa belgesinde gösterilen bedeli, böyle bir belge yoksa komisyonca tespit edilen gerçeğe uygun değeri üzerinden envanter işlem seçeneğiyle taşınır kayıtlarına alınması gerektiği ise Yönetmelik'in 15'inci maddesinin beşinci fıkrasında düzenlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri gereğince; yapım işleri kapsamında hakedişlere dâhil olarak elde edilen, ancak binanın bütünleyici unsurlarından olmayan taşınır kapsamındaki tesisler ile diğer büro makine ve malzemeleri varsa hakedişlerde gösterilen bedeli üzerinden, bedelleri tespit edilemiyorsa değer tespit komisyonunca tespit edilen gerçeğe uygun değeri üzerinden ilgili taşınır kayıtlarına alınmalıdır.

Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Binası; maliyet bedeli üzerinden taşınmaz kayıtlarına alınmıştır. Projelendirme aşamasında birimlerin (Daire Başkanlıklarının, fakülte ve diğer eğitim birimlerinin) talebi alınmakta, yapı ile ilgili sonradan doğabilecek tefrişat malzemeleri (sıra, dolap vs.), kamera sistemleri vb. taşınır ihtiyuaçlarının işçilik ve diğer maliyetlerle yapım işleri kapsamına dâhil edilerek hem yapının sonradan yapılacak

uygulamalar neticesinde zarar görmemesi, hem de Yatırım Programında tamamlanan proje için yeniden ödenek talep ihtiyacının ortadan kalkması sağlanmaktadır.

Maliyet bedeli üzerinden projelendirilmesi yapılan İlahiyat Fakültesi İnşaatı işi kapsamında proje detaylarına ve yapım kalemlerine sıralar vb. taşınırların maliyetleri de Yapı Denetim Heyeti tarafından belirlenerek dâhil edilmiştir. Bu şekilde temin edilen taşınırlar kesin kabulden sonra ilgili taşınır hesabı olan 255 No.lu hesaba kaydedilmeyerek, edinilen “yapı” ile birlikte 252 Binalar Hesabı içine alınmaktadır. Bu uygulama, “Amortisman” kavramı açısından da hatalara sebebiyet vermektedir. Amortisman işlemi, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin “Dönem sonu işlemleri” arasında sayılan; duran varlıkların yıpranma payının “faydalı ömür” olarak belirlenen süre içerisinde her yıl sonunda ilgili gider hesabına kaydedilmesi gereken işlemidir. Bu işlem sonucunda amortisman ayrılan duran varlıkların yıpranma payı ilgili yılın gider tablosuna “gider” olarak yansıtılmaktadır.

Amortisman işlemine tâbi tutulacak duran varlıkların faydalı ömürlerine ve amortisman oranlarına ilişkin düzenlemeler, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 29'uncu maddesine dayanılarak hazırlanan ve 04.11.2015 tarihinde yürürlüğe giren 47 Sıra No.lu Amortisman ve Tükenme Payları konulu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği ile düzenlenmiştir. Söz konusu Tebliğ ekinde, 252 Binalar Hesabı için detay koduna göre 20 ya da 50 yıl faydalı ömür öngörülmeyle birlikte, 255 Demirbaşlar Hesabının bütün detay kodları için 5 yıla kadar faydalı ömür öngörüsünde bulunulmuştur. Dolayısıyla bina maliyetine eklenen taşınır varlıkların amortisman gideri, yıl sonunda ayrılması gereken tutarın çok altında belirlenmiş olacak, yıllık faaliyet gideri ise olması gerektiğinden daha düşük görünecektir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 2018 ve 2022 yıllarında kullanıma sunulan Üniversiteler Ortak Detaylı Hesap Planında 258.03 Tesis, Makine ve Cihazlar alt koduna da yer verilmiş olmasına rağmen demirbaşlar için ayrı bir alt kod açılmamıştır. Yönetmelik'in ilgili maddelerinde gerekli düzenleme yapılarak ve Kamu Hesapları Bilgi Sisteminde (KBS) 258 No.lu Hesabın 253 ve 254 No.lu Hesaplarda olduğu gibi 255 alt kodu açılarak sorun çözülebilecektir. Böylece anahtar teslimi işlerde KBS sisteminde binanın mütemmim cüzü olarak gözüken demirbaşlarda 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının 255 Demirbaşlar Hesabı birlikte çalışması sağlanacak, demirbaşlar ait oldukları sınıfta takip edilebilecektir.

Kamu İdaresi tarafından bulgu konusu hususun Hazine ve Maliye Bakanlığının Kamu Hesapları Bilgi Sisteminde üniversiteler için detaylı hesap kodunda değişiklik yapılması halinde çözüleceği bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; İlahiyat Fakültesi İnaşatı kapsamında alınan 529.610,24 TL tutarındaki taşınırın 255 Demirbaşlar Hesabı yerine 252 Binalar Hesabına kaydedilmesi sonucunda; bilançoda 255 No.lu hesapta eksiklik 252 No.lu hesapta fazlalık, bina için ayrılan amortisman tutarı ile demirbaş için ayrılması gereken amortisman tutarı arasındaki fark kadar 257 Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı ile 630 Giderler Hesabında hata bulunmaktadır.

B. DİğER BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>



T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**HİTİT ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE
İŞLETMESİ**

2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	18
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	20
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	21
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	21
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	22

KISALTMALAR

DMİS: Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Hitit Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 02.12.2008 tarih ve 27072 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hitit Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur. Adı geçen Yönetmelik, 05.06.2021 tarih ve 31502 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hitit Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile değişikliğe uğramıştır.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in 5'inci maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

(1) İşletme, eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutmak ve Üniversitenin esas faaliyetlerini aksatmamak kaydıyla aşağıdaki faaliyetlerde bulunur:

a) Bilimsel sonuçların uygulanmasını sağlamak,

b) Faaliyet alanı ile ilgili her türlü basım ve yayım işleri yapmak,

c) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuarlarda yapılacak her türlü muayene, tetkik tahlil, ameliyat, bakım ve hizmet üretimi ile ilgili iş ve benzeri hizmetleri yapmak, her türlü sağlık hizmetleri ile ilgili yataklı, yataksız kuruluşları işletmek,

ç) Plan, fizibilite çalışması, analiz, model denemeleri, bilgi işlem hizmetleri, iş değerlendirilmesi ve organizasyonu, danışmanlık, eğitim organizasyonu, bakım onarım yapmak, bunlara ilişkin rapor hazırlamak,

d) Teknik alanlar ile kültür, sanat ve tarım alanlarında araştırma ve uygulamalar yapmak,

e) Üretilen ürünler ile iş ve hizmetleri değerlendirmek, bunları Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak ve satmak,

f) Yükseköğretim kurumları dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek bilimsel görüş, proje araştırma ve benzeri hizmetlerde bulunmak; seminer, konferans, sempozyum düzenlemek, kurslar açmak.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup; Döner Sermaye İşletmesi tek bir vergi numarası ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Gelir getiren birimlerin gelirlerinin düşük olması, personel yetersizliği, özellikle yılsonu itibariyle Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi (DMİS) üzerindeki gereksiz işlem yükü ve hacminin azaltılması için ayrı ayrı vergi numarası ve DMİS tanımlaması yapılmamıştır.

İşletme Müdürlüğünde; 1 şube müdürü vekili ve 2 idari memur hizmet vermekte olup hepsinin kadrosu özel bütçededir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli muhasebe müdürü, 1 saymanlık müdür yardımcısı ve 1 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik’in 4’üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Hitit Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2022 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 5.860.000,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı

tutarda hazırlanmıştır.

İşletmenin 2022 yılında 2.520.297,17 TL bütçe giderine karşılık 3.583.079,41 TL bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2022 yılı gelir tablosuna göre 3.154.329,74 TL gelir elde edilmiş, 2.521.597,15 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 632.732,59 TL kârla tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Hitit Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak

yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve

uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hitit Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi iğerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>